

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

Lokalni izbori 2012.

Grad Banja Luka Izvještaj o ispunjenju predizbornih obećanja gradonačelnika u prvoj godini mandata

Lokalna uprava za kvalitet života građana

Ovaj projekat finansira Evropska unija

Ova publikacija je izrađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost CCI i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije

Sadržaj

I Uvod	3
II O lokalnim izborima 2012. godine	5
2.1. Opšti podaci	5
2.2. O lokalnim izborima na području Grada Banja Luka.....	5
III Predizborna obećanja	9
3.1. Biografija gradonačelnika.....	9
3.2. Predizborna kampanja	9
3.3. Pregled obećanja.....	10
IV Zaključak	29
4.1. Posebni dio - Grad Banja Luka	29
4.2. Opšti dio - svi posmatrani gradovi i opštine	30

I Uvod

Centri civilnih inicijativa (CCI) su krajem 2010. godine započeli projekat „Lokalna uprava za kvalitet života građana – faza 2“, finansiran od strane Evropske unije, koji predstavlja svojevrsan unaprijeđeni nastavak prve projektne faze koja je trajala u periodu 2008. – 2010. god. Osnovni cilj projekta je da se unaprijedi kvalitet života građana u onim segmentima koji su u cjelosti i djelimično u nadležnosti i odgovornosti lokalne uprave, ili lokalna uprava realno može uticati na njihovo unaprijeđenje. Projekat je pokrenut u 14 opština BiH koje su izabrane na osnovu utvrđenih kriterijuma koji uključuju različit stepen razvijenosti, urbanu i ruralnu orijentaciju, i teritorijalnu raznolikost¹.

Nadgledanjem rada lokalnih vlasti i kreiranjem baze podataka sa rezultatima nadgledanja uspostavlja se praksa nezavisnog praćenja rada lokalnih vlasti u kontekstu kvaliteta života građana, ali i stvara osnova za kontinuirano praćenje trendova u kvalitetu života građana.

Načelnici opština i lokalna administracija generalno treba da pokažu više menadžerskih sposobnosti i da ulože više nпора da unaprijede kvalitet života običnog čovjeka, u svakom pogledu. U tom smislu, kroz ovaj Projekat provodi se niz aktivnosti u ciljnim opštinama, koje bi trebale rezultirati odgovornijim i transparentnijim radom lokalne uprave.

Ono što je posebno zanimljivo, dio aktivnosti usmjeren je na pokretanje lokalnih kampanja, a u pravcu rješavanja problema na lokalnom nivou, koji budu identifikovani kroz pomenuti proces monitoringa lokalne uprave i kvaliteta života građana. U te kampanje uključeni su građani i lokalna udruženja.

Pored navedenih aktivnosti, žele se revitalizovati neke stare i uspostaviti nove mehanizme učešća građana u javnom životu i procesu donošenja odluka, da bi se istovremeno povećala dvosmjerna komunikacija sa građanima, a ne samo jednosmjerna, kojom se građanima samo plasiraju već gotove odluke i informacije, bez traženja povratne informacije i mišljenja.

Projekat afirmiše direktno uključivanje građana između ostalog i kroz forume odgovornosti i budžetske fokus grupe. Na Forumima odgovornosti načelnici imaju priliku da javnosti prezentuju buduće planove i referišu šta su uradili tokom svog mandata, a građani imaju priliku da postave pitanja o aktuelnim problemima u svojoj zajednici.

Osoblje na projektu tokom predizborne kampanje za lokalne izbore 2012. godine pratilo je predizborna obećanja i lokalne programe političkih partija odnosno kandidata za (grado)načelnike, a ista su objavljivana putem web stranice lokalnauprava.ba. U tom smislu, godinu dana kasnije, izlazimo i sa pregledom realizacije datih predizbornih obećanja, te

¹ Banja Luka, Tuzla, Novo Sarajevo, Mostar, Doboj, Pale, Foča, Trebinje, Bihać, Travnik, Široki Brijeg, Livno, Bijeljina i Zenica.¹

osnovnim karakteristikama same kampanje tokom lokalnih izbora, a na temelju 13 opština² i gradova u kojima je ona praćena. Ovime se žele podsjetiti građani, odnosno birači i cjelokupna javnost, na ono šta su, danas prvi ljudi pojedinih lokalnih uprava, govorili kao kandidati, a šta i uradili tokom prve godine mandata kao izabrani (grado)načelnici.

² U Gradu Mostaru nisu održani lokalni izbori 2012. godine.

II O lokalnim izborima 2012. godine

2.1. Opšti podaci

Centralna izborna komisija (CIK) Bosne i Hercegovine je 7. maja 2012. godine objavila da će se lokalni izbori u BiH održati 7. oktobra 2012. godine, i to za:

- ✓ 78 opštinskih vijeća u Federaciji BiH 61 skupštinu opštine u Republici Srpskoj,
- ✓ 139 načelnika opština u BiH,
- ✓ Skupštinu Brčko Distrikta,
- ✓ Skupštinu Grada Banja Luka i gradonačelnika Grada Banja Luka.

Istovremeno, zbog neprovođenja odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, kojom je dat rok od šest mjeseci za usklađivanje izbornih odredaba sa Statutom Grada Mostara, CIK je donijela Odluku kojom se odgađaju izbori za izbor vijećnika u Gradsko vijeće Grada Mostara.

Za Lokalne izbore 2012. godine, ukupno je u biračkom spisku bilo registrovano 3.149.280 birača (bez Mostara). U Federaciji BiH registrovano je 1.866.169 ili 59,3% birača; u Republici Srpskoj 1.199.179 ili 38,1% i Brčko Distriktu BiH 83.932 ili 2,6% birača.

Za učešće na lokalnim izborima 2012. godine ovjerene su 84 političke stranke, 59 koalicija, 224 nezavisna kandidata (od čega 53 pripadnika nacionalnih manjina) te 16 listi nezavisnih kandidata sa 106 kandidata. Broj ovjerenih kandidata za učešće na lokalnim izborima 2012. godine iznosio je 30.351. Od navedenog broja, za (grado)načelnike ovjereno je 550 kandidata, a za skupštine opština/opštinska vijeća (SO/OV) 29.801 kandidata (od čega i 149 kandidata za nacionalne manjine).

Ukupna izlaznost na izbore iznosila je 1.779.718 ili 56,5% birača, od čega u FBiH 1.013.040 ili 54,8%, u Republici Srpskoj 689.392 ili 59,2% i Brčko Distriktu BiH 42.519 ili 51,5%. Izabrano je ukupno 3.245 kandidata za (grado)načelnika i SO/OV.

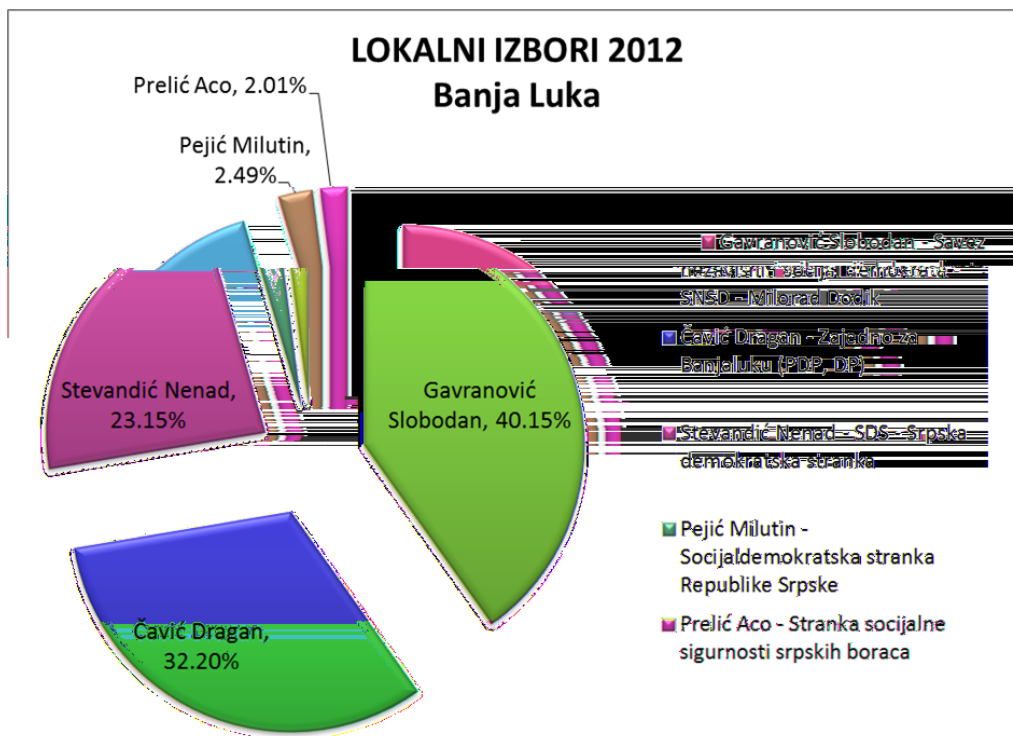
Po pitanju polne strukture, od ukupno izabranih 140 kandidata za gradonačelnika/načelnika, izabrano je 5 žena ili 3,58%. Od ukupno izabranih 3.105 kandidata u SO/OV, uključujući predstavnike nacionalnih manjina, izabrano je 498 žena ili 16,19%. Izabrano je ukupno 29 predstavnika nacionalnih manjina.

2.2. O lokalnim izborima na području Grada Banja Luka

Prema potvrđenim podacima Centralne izborne komisije³ (CIK) na opštim izborima u BiH 2012. godine u Banjoj Luci je glasalo 92.467 glasača. Prema istim podacima bilo je registrovano 181.747 glasača što predstavlja izlaznost od 50,88%. Najveće povjerenje birača je dobio g-din

³ http://www.izbori.ba/Documents/Statistika_i_rezultati_izbora/Statistika_izbora/Izborni_pokazatelji2002-2012.pdf

Slobodan Gavranović, kandidat SNSD-a sa osvojenih 40.15% glasova. Zatim slijedi g-din Dragan Čavić, kandidat PDP-a i DP-a sa osvojenih 32.20% glasova, te g-din Nenad Stevandić sa osvojenih 23.15% glasova. U izbornoj trci su učestvovali i kandidati Socijaldemokratske stranke Republike Srpske, g-din Milutin Pejić sa osvojenih 2.49% glasova i g-din Aco Prelić, kandidat Stranke socijalne sigurnosti srpskih boraca sa osvojenih 2.01% glasova.

Ono što je zanimljivo istaknuti u vezi izborne trke u Banjoj Luci jeste činjenica da je g-din Slobodan Gavranović kandidat vladajuće stranke i bivši predsjednik Skupštine grada poslije provedenih izbora naslijedio svog prethodnika, g-din Dragoljuba Davidovića. Pored toga, zanimljive su i spekulacije medija i analitičara da su dva kandidata opozicije na neki način pomogli kandidatu pozicije da i dalje zadrži vlast u Banjoj Luci. Određene analize sugerišu da izborni rezultat pokazuje da je bilo potpuno moguće opoziciji da uzme vlast u Banjoj Luci, pod uslovom da su prethodno napravili dogovor o jednom kandidatu. Po tim procjenama, g-din Dragan Čavić, bivši predsjednik Republike Srpske i aktuelni poslanik DP-a⁴ u NSRS je imao najviše šanse da pobijedi kao jedinstveni kandidat opozicije. Na lokalnim izborima 2012. godine, g-din Slobodan Gavranović je imao četiri protivkandidata. Na izborima je osvojio 34.292, slijedili su ga g-din Dragan Čavić sa 27.503 glasova, g-din Nenad Stevandić sa 19.776 glasova, g-din Milutin Pejić sa 2.126 glasova i g-din Aco Prelić sa 1.716 glasova.

⁴ 09.06.2013. godine je došlo do ujedinjenja DP-a i NDS-a u NDP, prim. autora.

Gradonačelnik Banje Luke, g-din Slobodan Gavranović, preuzeo je 13. novembra Uvjerenje o dodjeli mandata, čime je i zvanično stupio na dužnost gradonačelnika Banje Luke u naredne četiri godine. On je tom prilikom najavio konstitutivnu sjednicu Skupštine Grada, koja je i održana je 21. decembra 2012. godine. Na prvoj radnoj sjednici su izabrana radna tijela, obrazovana u skladu sa Poslovnikom o radu Skupštine, čime je omogućen nesmetan rad Gradonačelnika i svih drugih izabranih predstavnika građana u lokalnoj upravi.

Skupština Grada ima 31 odborničkih mjesta, a skupštinsku većinu čine SNSD, DNS i SP sa 18 odborničkih mjesta.

Tabela 1. Struktura odborničkih mandata

NAZIV STRANKE	Broj glasova	(%)	Broj mandata
Savez nezavisnih socijaldemokrata - SNSD Milorad Dodik	25.283	30,57	11
Demokratski narodni savez - DNS	8.651	10,46	4
Srpska demokratska stranka - SDS	8.571	10,36	4
Socijalistička partija - SP	8.095	9,79	3
Partija demokratskog progresa - PDP	8.006	9,68	3
Demokratska partija - DP Dragan Čavić	6.986	8,45	3
Narodna demokratska stranka - NDS	4.437	5,36	2
Lukić Slobodan - Komunistička partija (Nacionalne manjine)	194	-	1

Nakon provedenih izbora, g-din Ranko Baroš je napustio Narodnu demokratsku stranku NDS i zadržao svoj mandate kao nezavisni odbornik. Tako je trenutno stanje u gradskoj Skupštini promijenjeno.

Tabela 2. Sadašnje stanje u Skupštini Grada

Naziv stranke	Broj odborničkih mjesta
<u>Savez nezavisnih socijaldemokrata - SNSD Milorad Dodik</u>	11
<u>Demokratski narodni savez - DNS</u>	4
<u>Socijalistička partija - SP</u>	3
<u>Srpska demokratska stranka - SDS</u>	4
<u>Partija demokratskog progresa - PDP</u>	3
<u>Demokratska partija - DP Dragan Čavić</u>	3
<u>Narodna demokratska stranka - NDS</u>	1
<u>Nacionalne manjine</u>	1
<u>Nezavisni odbornik Ranko Baroš</u>	1

III Predizborna obećanja

3.1. Biografija gradonačelnika

Izabrani gradonačelnik Banje Luke, Slobodan Gavranović, rođen je 1. septembra 1950. godine u Bosanskom Novom (današnji Novi Grad). Iste godine sa roditeljima se preselio u Banju Luku, u kojoj je odrastao, školovao se, stekao porodicu, prijatelje i ostvario karijeru.

Osnovnu školu, Srednju učiteljsku školu i Pravni fakultet završio je u Banjoj Luci.

U radnoj karijeri obavljao je mnogobrojne poslove u organima Gradske uprave Banjaluka, Kliničkom centru Banja Luka, Ministarstvu unutrašnjih poslova i Ministarstvu odbrane bivše SR BiH. Više puta imenovan je na značajne i odgovorne funkcije, a, između ostalih, obavljao je poslove sekretara Sekretarijata za inspeksijske poslove i sekretara Sekretarijata za odbranu u gradskim organima, potom pomoćnika direktora Kliničkog centra Banja Luka za nemedicinska pitanja, načelnika Službe za sprječavanje i suzbijanje kriminaliteta i rukovodioca Službe za suzbijanje privrednog kriminaliteta u bivšem CJB Banja Luka.

Politički je angažovan u Savezu nezavisnih socijaldemokrata SNSD - Milorad Dodik, predsjednik je Gradskog odbora SNSD-a u Banjoj Luci i član je Izvršnog i Glavnog odbora stranke. Biran je četiri puta za odbornika u Skupštini Grada, a na opštim izborima 2010. godine i za poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srpske, ali je taj mandat vratio i ostao na dužnosti odbornika u Skupštini Grada Banja Luka i predsjednika gradskog parlamenta. Dužnost predsjednika Skupštine najvećeg grada Republike Srpske obavljao je od 2000. do 2012. godine, kada je na oktobarskim lokalnim izborima izabran za gradonačelnika Banje Luke.

3.2. Predizborna kampanja

U predizornoj kampanji, g-din Slobodan Gavranović, za razliku od svojih protivkandidata nije učestvovao na javnoj debati koju je organizovao Omladinski savez Banja Luka (OSBL). Iako je zanimljivo da je upravo na toj debati bio prisutan veći broj omladine njegove stranke, noseći na sebi majice koje su bile dio promotivnog materijala SNSD-a. Takođe, g-din Gavranović je izostao i sa javnih debata organizovanih na televiziji. Centri civilnih inicijativa su za TV Inicijativa organizovali intervju sa kandidatima u predizornoj kampanji, g-din Gavranović je odbio i taj poziv.

U programu stranke pod nazivom „Banja Luka najbolje zna“⁵ koji je dijeljen građanima kao predizborni promotivni materijal veoma precizno su navedene ranije aktivnosti koje je stranka kao vladajuća partija provela na području Grada. Takođe su navedena sva predizborna obećanja, veoma precizno i konkretno. G-din Gavranović je isticao u svojoj predizornoj

⁵ <http://www.lokalnauprava.ba/pdf/Slobodan%20Gavranovi%e6%20SNSD%20Banja%20Luka.pdf>

kampanji da nije čovjek lažnih obećanja. Tako je ovaj Izvještaj urađen na temelju datih obećanja u cilju podsjećanja javnosti na ista i praćenja dinamike ispunjavanja tih obećanja.

3.3. Pregled obećanja

U nastavku slijede obećanja navedena u predizbornom programu stranke i druga zabilježena u medijima tokom predizborne kampanje. Neka obećanja koja nije bilo moguće na jednostavan način predstaviti i uvidjeti stepen ispunjenosti, nisu tretirana u ovom izvještaju.

1. Staviti u funkciju Tehnološki biznis park

Jedno od velikih obećanja g-din Slobodana Gavranovića, u predizbornoj kampanji je bilo stavljanje u funkciju Tehnološkog biznis parka u Ramićima kod Banje Luke. Ovo je važan projekat prvenstveno s aspekta razvoja privrede i značajnog zapošljavanja. Tehnološki biznis park bi trebao stvoriti uslove za otvaranje pet do šest hiljada novih radnih mjesta. Prema dosadašnjim saznanjima 02.08.2013. godine je u Banjoj Luci potpisan Ugovor o prodaji imovine „Unis - valjaonica HVT“ u stečaju. Predmet ovog ugovora je kupoprodaja nepokretne imovine privrednog društva „Unis - valjaonica HVT“, koja će biti korišćena za potrebe izgradnje budućeg Tehnološkog biznis parka (TBP). Vrijednost ugovora iznosi 6.550.500 KM.

Na 14. sjednici Skupštine Grada 05.11.2013. godine, odbornici gradske skupštine su usvojili Program mjera za stavljanje u funkciju imovine građana na lokalitetu „Unis Valjaonica HVT“ u Ramićima, a koja predviđa snimanje stanja objekata, mjere za hitnu intervenciju, kao i proceduru za njihovu dodjelu. Usvojena je i Odluka o načinu i uslovima davanja u zakup, opterećenju pravom građenja i prodaji nepokretnosti u Tehnološkom biznis parku. Gradonačelnik Banje Luke, Slobodan Gavranović, i direktor Gradske razvojne agencije, Nenad Račić, potpisali su 13. novembra ugovor o ustupanju na upravljanje, čuvanje i održavanje nepokretne i pokretne imovine kupljene od „Unis - valjaonice HVT“ u stečaju za potrebe Tehnološkog biznis-parka.

Administrativna služba Grada Banja Luka raspisala je 20. novembra, Javni poziv za dodjelu u zakup poslovnih prostora u kompleksu „Tehnološki biznis park Banja Luka“. Domaći i strani privrednici (odnosno, privredna društva i samostalni preduzetnici), koji obavljaju proizvodnu djelatnost, mogu da apliciraju za sedam poslovnih prostora, površine od 290 do 30.170 kvadratnih metara. Do kraja novembra je planirano da bude proveden konkurs za investitore. Tada bi i javnosti trebali biti poznati prvi investitori koji će useliti u Tehnološki biznis park.

Očito postoje aktivnosti koje se provode u pravcu ispunjenja datog obećanja, ali ono još uvijek nije ispunjeno u potpunosti jer se radi o dugotrajnom projektu. Obećanje će biti

ispunjeno u potpunosti ako do kraja mandata 2016. godine TBP u Ramićima bude potpuno funkcionalan i ako do tada bude otvoren i značajan broj radnih mjesta, sa perspektivom daljeg razvoja i novih zapošljavanja.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------------	----------------------

2. Potpuna otvorenost gradske administracije i apsolutna javnost svih projekata

U intervjuu za Nezavisne novine⁶ od 02.10.2012. godine g-din Gavranović je između ostalog obećao i potpunu otvorenost gradske administracije i apsolutnu javnost svih podataka.

„NN: Ukoliko dobijete povjerenje građana Banjaluke, koji će biti prioriteti Vašeg rada?

GAVRANOVIĆ: Dalje poboljšanje efikasnosti i potpune otvorenosti gradske administracije, apsolutna javnost svih projekata koje budemo radili.“

Ipak, još uvijek nije lako doći do svih podataka o projektima koje Grad realizuje. Podaci nisu sortirani niti lako pregledni. U prilog ovoj tvrdnji ide i činjenica da postojeća rubrika na sajtu gradske administracije pod nazivom „Slikom i riječju kroz projekte“⁷ nudi veoma oskudan obim informacija. Za 2013. godinu je moguće pronaći tek dva projekta, „Projekat sistema vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda u Banjoj Luci“ i „Izgradnja Vatrogasnog doma u Dervišima“. Dok o drugim značajnim projektima ne postoji ni riječ. Što se tiče prethodne 2012. godine, prema podacima iz ove rubrike, 'koja ima za cilj da informiše javnost o realizaciji značajnijih infrastrukturnih projekata na području Grada Banja Luka', je izvršena samo rekonstrukcija trotoara u Ul. Milana Tepića u vrijednosti od 173.133,58 KM. Svakako da su ovo nepotpuni podaci o realizovanim projektima. Da bi obećanje koje u sebi ima riječi „apsolutno“ i „potpuno“ bilo tretirano kao ispunjeno, zaista je potrebno građanima ponuditi sistematičan i redovno osvježavan pregled podataka, pogotovo u dijelovima koji se odnose na vremensku dinamiku projekata, utrošak javnih sredstava, raspisivanje tendera i provođenje javnih nabavki.

Ono što bi se moglo smatrati otvorenošću administracije i javnošću podataka o projektima jeste rubrika „Vijesti“ koja funkcioniše kao vremenska traka i na dnevnoj bazi nudi vijesti o aktuelnim dešavanjima, odnosno aktivnostima lokalne administracije. Podaci koji se ovdje nalaze su svakako dostupni javnosti, ali nedostatak ovakvog načina informisanja jeste to što nove vijesti „zatrpavaju“ one prethodno objavljene, tako da nije moguć jednostavan i brz pregled projekata koji su u toku, bez pretraživanja vijesti po

⁶: <http://www.nezavisne.com/novosti/lokalniiizbori2012/Slobodan-Gavranovic-Nisam-covjek-laznih-obecanja-161240.html>

⁷ http://www.banjaluka.rs.ba/front/category/143/?right_mi=397

datumima, što uzima mnogo vremena. Sistematizacija vijesti o realizaciji tekućih projekata, i njihovo ažuriranje u rubrici „Slikom i riječju kroz projekte“ bi zasigurno zasluživalo svaku pohvalu, i značilo bi „poboljšanje efikasnosti i potpunu otvorenost gradske administracije, te apsolutnu javnost svih projekata“. Za sada se može konstatovati da je ovo obećanje tek djelimično ispunjeno. Gotovo se ostalo na ranijoj praksi informisanja javnosti. Ukoliko u narednom periodu dođe do potpunog ažuriranja stranice „Slikom i riječju kroz projekte“ obećanje će biti ispunjeno u potpunosti. To bi dalo priliku lokalnoj administraciji da se s pravom hvali i da bude primjer drugim lokalnim zajednicama po pitanju javnosti podataka.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------------	----------------------

3. Subvencije uvećane za 20 odsto svim poslodavcima koji zaposle osobe starije od 50 godina i osobe sa invaliditetom

Prema ranijim Izvještajima o kvalitetu života građana, anketirani građani Banje Luke su kao prioritet u radu lokalne uprave isticali neophodnost poticaja zapošljavanju. S tim u vezi je u pomenutom intervjuu za NN govorio i Gradonačelnik navodeći da će svi poslodavci koji zaposle osobe starije od 50 godina ili osobe sa invaliditetom dobiti subvencije uvećane za 20%. u pravcu ispunjenja ovog predizbornog obećanja. Tako je Skupština Grada usvojila Pravilnik⁸ o uslovima i načinu ostvarivanja subvencija za zapošljavanje novih radnika i samozapošljavanje u proizvodnim, zanatskim i uslužnim djelatnostima, koji članom 10. stavom 3. definiše dodatni podsticaj za zapošljavanje invalidnih osoba i članova porodice sa 4 i više djece. „Poslodavcima se za zapošljavanje posebnih kategorija dodjeljuju dodatna sredstva u odnosu na prethodno utvrđene subvencije po jednom zaposlenom, i to:

- za invalidna lica, i lica sa posebnim potrebama 10%
- za lica iz porodice sa četvero ili više članova 5%“

Osobe starije od 50 godina su izostavljene ali su uvrštene osobe iz kategorije porodica sa četvero ili više članova. Pored toga povećanje subvencija nije 20% kako je obećano već 10% odnosno 5%. Uzimajući u obzir navedene činjenice do sada je učinjen tek manji korak u pravcu ispunjavanja pomenutog obećanja. Obećanje je djelimično ispunjeno.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------------	----------------------

⁸ Službeni glasnik Grada Banja Luka broj 11 od 20. juna 2013. godine na strani broj 9

4. Stvoriti uslove za realizaciju projekta gasifikacije grada⁹

Još tokom predizborne kampanje, g-din Gavranović je isticao da je gasifikacija Banje Luke strateška razvojna opcija grada¹⁰. „Gasifikacijom će se svakako omogućiti jedan širi razvoj i drugih privrednih grana u Banjaluci. Novo zapošljavanje, priliv novih investicija i

6. Nastaviti realizaciju projekata izgradnje kanalizacionog sistema i rekonstrukcije gradskog vodovoda

U okviru Projekta gradskog sistema vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda, koji se finansira iz kreditnih sredstava KfW banke, te donatorskih sredstava Vlade Savezne Republike Njemačke i Evropske komisije, a čija je ukupna vrijednost 17,597 milion evra, u toku su radovi na rekonstrukciji (zamjeni) vodovodne mreže Banja Luke, izgradnji sistema vodosnabdijevanja naselja Tunjice i Šargovac i izgradnji sistema odvođenja otpadnih voda lijevom i desnom obalom Vrbasa.

Ukupna vrijednost projekta rekonstrukcije i zamjene vodovodne mreže iznosi 1,7 miliona evra, a svi radovi biće završeni do kraja ove godine, objavili su iz Grada Banja Luka. Ukupna vrijednost proširenja vodovodne mreže na području Tunjica i Šargovca je 6,5 miliona evra, a rok za završetak radova je 2014. godina. Ukupna vrijednost projekta odvođenja otpadnih voda je 7,4 miliona evra, a rok za završetak radova je naredna godina.¹¹ Radovi su počeli 19. aprila 2012. godine u Kozarskoj ulici i na Tunjicama.

Ovaj projekat predstavlja najveću poslijeratnu investiciju Grada Banja Luka. Projektom je predviđeno proširenje i poboljšanje vodosnabdijevanja u užem, urbanom dijelu grada, i na prostoru naselja Tunjice i Šargovac, te izgradnja novih kanalizacionih kolektora. Biće izgrađeno oko 61,5 kilometar instalacija, različitih dimenzija i profila, od čega je 37,5 kilometara novog cjevovoda i 24 kilometra kanalizacije. Pored toga, biće izgrađena i dva rezervoara, zapremine 10.000 kubnih metara, što će predstavljati povećanje dosadašnjeg kapaciteta za 60 odsto.¹²

Prateći izvještaje i medijske objave u vezi poslova koji su vezani za projekata izgradnje kanalizacionog sistema i rekonstrukcije gradskog vodovoda, može se konstatovati da se dato obećanje kontinuirano ispunjava.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☒	x ispunjeno u potpunosti	☐	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	-------------------------------------	--------------------------	--------------------------	----------------------

7. Završiti izgradnju Istočnog tranzita

Mještani Ulice Stevana Bulajića u naselju Starčevica imaju svakodnevni rizik pri kretanju tom saobraćajnicom zbog nepreglednosti, nedostatka trotoara i pješačkog prelaza. Iako pripada urbanom dijelu grada, ova Ulica liči na seosku kaldrmu. Kada su padavine tamo

¹¹ <http://ekapija.ba/bs/Vijest/investicije/banja-luka-aktivnosti-na-rekonstrukciji-vodovodne-mreze-u-punom-jeku/28350>

¹² <http://www.banjaluka.rs.ba/front/article/5790/>

je blato, a kada je suvo ima mnogo prašine. Pored toga, usled nedostatka trotoara pješaci koji se kreću tim dijelom grada su veoma ugroženi u i prinuđeni da bježe od automobila koji konstantno prolaze. Isto tako, vozači su na stalnom oprezu da ne pregaze nekog od pješaka koji se kreću ovom ulicom.

Sporna ulica bi prema prostorno planskoj dokumentaciji trebala biti riješena završetkom projekta Istočni tranzit koji deceniju ili više čeka svoj dovršetak i predstavlja usko grlo u saobraćaju i opasnost za stanovništvo. Raspoložive informacije potvrđuju da su u toku sudski procesi po pitanju imovinsko-pravnih odnosa, zbog kojih ne može početi izgradnja. Iako je g-din Gavranović na predizbornom skupu obećao stanovnicima Starčevica da će ovaj njihov problem biti riješen do kraja 2013. godine¹³, obećanje je ostalo neispunjeno.

Iz Odjeljenja za odnose sa javnošću dostavljene su sljedeće informacije:

„Grad je većim dijelom riješio pitanje imovinsko pravnih odnosa što je i bila obaveza Grada, a Direkcija za puteve je nadležna za samu gradnju i obezbjeđenje sredstava.“

Po ovom pitanju je i JP „Putevi Republike Srpske“ dostavilo svoj odgovor:

„Javno preduzeće 'Putevi Republike Srpske' ima urađen projekat izgradnje i modernizacije jednog dijela magistralnog puta M4, u Ulici Stevana Bulajića. Prema sporazumu o međusobnoj saradnji, Administrativna služba grada Banjaluka dužna je da rješi imovinsko-pravne odnose i Javnom preduzeću 'Putevi Republike Srpske' dostavi zemljišno-knjižni izvadak (ZK), koji je potvrda da su svi imovinsko-pravni odnosi riješeni. Koliko smo upoznati, imovinsko-pravni odnosi većim dijelom su riješeni, ali ne u potpunosti. Kada grad Banjaluka rješi imovinsko-pravne odnose, Javno preduzeće 'Putevi Republike Srpske' pokrenuće proceduru dobijanja građevinske dozvole i obezbjeđenja finansijskih sredstava za izvođenje radova prema projektu.“

Prikupljene informacije ukazuju da obećanje nije ispunjeno jer ASBL nije dostavila zemljišno-knjižni izvadak (ZK) „Putevima Republike Srpske“. Pitanje Istočnog tranzita je dugogodišnji problem stanovnika Banje Luke i završetak ovog posla je neophodno privesti kraju u što kraćem roku.

Stepen ispunjenja:

☒	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☐	djelimično ispunjeno
-------------------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	--------------------------	----------------------

8. Započeti dva mosta na Vrbasu i jedan na Vrbanji kod Česme

Mostovi su još jedan od problema s kojima se Banja Luka suočava. Posebno kritični mostovi su: viseći most kod „Vitaminke“, Zeleni most u naselju Obilićevo 2, most na

¹³ <http://www.glassrpske.com/novosti/izbori2012/Gavranovic-Banjaluka-ce-naredne-godine-dobiti-istocni-tranzit-i-tri-nova-mosta/lat/93958.html>

Vrbanji u naselju Česma, te most u Karanovcu na regionalnom putu Banja Luka – Kneževo. Most u Karanovcu koji premošćava rijeku Vrbasu je u fazi rekonstrukcije, što su prije svega stanovnici ovog naselja dočekali sa oduševljenjem nakon 20 godina. Projektnom dokumentacijom je predviđeno da se novim mostom odvija saobraćaj u oba smjera sa dvije trake široke po tri i po metra. Predviđene su i dvije biciklističke trake široke po metar i isto toliko pješačkih staza od po 1,2 metra. Završetak radova se očekuje do kraja 2013. godine.

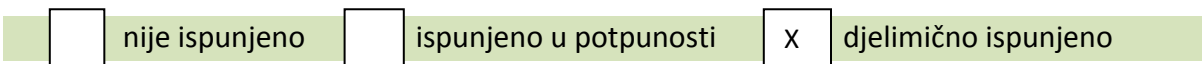
Zeleni most u naselju Obilićevo 2 je stari viseći most kojim je moguće saobraćati samo jednom saobraćajnom trakom i predstavlja usko grlo u gradskom saobraćaju.

Most na Vrbanji u naselju Česma je još jedan od velikih problema. Mještani ovog naselja godinama imaju problem sa dotrajalim mostom kojima ne saobraćaju teretna vozila, a najveći problem je što vatrogasci ili druge hitne službe moraju da idu okolnim putem kada imaju intervenciju, iako se ovo naselje nalazi samo nekoliko kilometara od centra grada.

Visećeg mosta kod „Vitaminke“ koji takođe ide preko rijeke Vrbas je još jedan u nizu starih mostova preko kojeg je moguć saobraćaj samo jednom voznom trakom. Izgradnja novog mosta je neophodna za normalan saobraćaj u gradu, ali će građani Banje Luke još čekati na njegovu izgradnju.

Dosadašnje aktivnosti na gradnji mostova u gradu na Vrbasu ukazuju da je obećanje djelimično ispunjeno.

Stepen ispunjenja:

9. Gradnja četiri nova vrtića

Grad Banja Luka trenutno raspolaže sa 21 vrtićem u kojima boravi oko 2.200 djece. Ovaj broj vrtića prema procjenama upućenih zadovoljava tek 50% od ukupnog broja mališana koji čekaju na svoje mjesto u vrtiću. Potrebno je još mnogo novih vrtića, jer se procjenjuje da na smještaj čeka između 1.300 do 2.000 mališana.

Gradonačelnik Gavranović je u predizbornoj kampanji obećavao osam novih vrtića¹⁴ za banjalučane, dok je u svom predizbornom programu¹⁵ bio nešto skromniji i obećao samo četiri.

¹⁴ Izvor: <http://www.nezavisne.com/novosti/lokalniizbori2012/Slobodan-Gavranovic-Nisam-covjek-laznih-obecanja-161240.html>

¹⁵ Izvor: Predizborna promotivna brošura "Banjaluka zna najbolje" Slobodan Gavranović za Gradonačelnika Banjaluke

U aprilu 2013. godine je otvoren Vrtić 'Kolibri' u naselju Lazarevo, koji može primiti 200 mališana. Pored ovog vrtića nastavljena su intenzivna obećanja o dva vrtića na Starčevici. Planirana je adaptacija bivšeg restorana Ognjište kao i kupovina zemljišta u gornjem dijelu naselja na Starčevica gdje je planirana izgradnja nove zgrada za vrtić. Na potpunu realizaciju ovih obećanja djeca i njihovi roditelji još uvijek čekaju.

Iz gradske uprave obavijestavaju da je pribavljena investiciono tehnička dokumentacija za prenamjenu dva gradska poslovna prostora u prostor vrtića u MZ Obilićevo i Starčevica, u ulicama: Krfska 84 i Josifa Pančića 2 (Ognjište). Tvrdi da će radovi na objektu u Krfskoj započeti do kraja godine, a na objektu Ognjište u 2014. godini. Takođe su naveli činjenicu da su nastavljena izdvajanja sredstava za subvencije boravka djece u vrtiću u visini preko 6 miliona KM godišnje što je preko 200 KM mjesečno po djetetu. Cijena boravka djece u vrtiću je zadržana na nivou 165 KM ako je samo 1 dijete smješteno u vrtiću, odnosno na prosječnih 145 KM mjesečno ako dvoje djece iz jedne porodice boravi u vrtiću. Porodice sa više djece su posebno subvencionisane tako da djeca iz porodica sa 4 i više djece ne plaćaju troškove boravka u vrtiću.

Što se tiče izgradnje škola, nema informacije da je izgrađena i jedna. Postoje saznanja da su područne škole u mjesnoj zajednici Priječani oš „Jovan Dučić“ i mjesnoj zajednici Česma oš „Vuk Karadžić“ u jako lošem stanju, ali još uvijek ne postoje čvrsta obećanja i rokovi za potpunu sanaciju ovih objekata ili izgradnju novih.

Sumirajući sve navedeno može se reći da je obećanje djelimično ispunjeno kada su vrtići u pitanju. Problem škola se vezuje za nadležnosti resornog ministarstva. Ovakvo prebacivanje loptice poslije izbora nije baš korektno s obzirom da se pitanje nadležnosti nije doводilo u pitanje onda kada je obećanje davano.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------------	----------------------

10. Izgraditi 20 novih igrališta za banjalučke mališane

Nedostatak prostora za igru na otvorenom je još uvijek problem banjalučkih mališana i njihovih roditelja. S tim u vezi g-din Gavranović je obećao 20 novih igrališta. U toku 2013. godine su uočene značajne aktivnosti na ispunjavanju ovog obećanja, što pruža nadu da će do kraja mandata obećanje biti u potpunosti ispunjeno. Do sredine novembra 2013. godine, završeno je šest igrališta ukupne vrijednosti oko 280.000 KM, od čega je 43.000 KM donatorskih sredstava. U gradu trenutno postoje 64 dječija igrališta. U nastavku pregled novih igrališta koja su otvorena u gradu.

Mališani u vrtiću „Neven“ u naselju Obilićevo su 17. oktobra dobili novo igralište koje je finansirala „Rajfajzen banka“ u iznosu od 23.000 KM.

U naselju Kočićev vijenac, u Ulici Đure Đakovića, su 9. oktobra otvorena tri dječija igrališta. Dva igrališta namijenjena su za mališane do šest godina, dok je jedno igralište predviđeno za djecu uzrasta od šest do dvanaest godina. Grad je izdvojio 167.000 KM.

U naselju Sime Matavulja, 26. septembra, otvoreno je novo sportsko igralište. Za izgradnju i opremanje ovog igrališta Grad je izdvojio 71.000 KM.

Naselje Borik je 23. septembra dobilo savremeno dječije igralište. Kompanija „Dukat mljekare BiH“ iz Gradačca je donirala sprave za igru, koje su postavljene u Ulici Uroša Predića.

Ukupan pregled aktivnosti pokazuje da je obećanje djelimično ispunjeno.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------------	----------------------

11. Izgraditi 5 fudbalskih terena sa vještačkom travom

Prigovori mnogih banjalučana, posebno onih koji se bave fudbalom, je bio vezan za postupak bivšeg gradonačelnika Dragoljuba Davidovića, za vrijeme čijeg mandata je iz gradskog budžeta finansirana izgradnja modernog fudbalskog stadiona sa vještačkom travom u Krupi na Vrbasu, dok su tereni u gradu ostali neuređeni. Da bi ispravio ovu „nepravdu“, aktuelni gradonačelnik Slobodan Gavranović je obećao izgradnju 5 fudbalskih terena sa vještačkom travom u Banjoj Luci. Godinu dana nakon izbora ovo obećanje još nije realizovano. Ipak, Gradonačelnik sam podsjeća na svoje obećanje pa u izjavi za Blic¹⁶ tvrdi da je pokrenut projekat izgradnje nekoliko fudbalskih terena u gradu i da su prioriteta naselja Lazarevo, Lauš i Dragočaj. Nakon toga, u zavisnosti od finansijskih sredstava će doći na red i druga planirana naselja.

Obzirom na činjenicu da obećanje u realnosti još uvijek nije ispunjeno, tako će biti i prikazano. Međutim, značajno je da g-din Gavranović sam podsjeća javnost na svoja obećanja i da ne odustaje od njih. Zbog toga je opravdano očekivati da će u naredne tri godine mandata i ovo obećanje biti realizovano.

Stepen ispunjenja:

☒	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☐	djelimično ispunjeno
-------------------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	--------------------------	----------------------

¹⁶ EuroBlic Republika Srpska, objavljeno 13.11.2013. na str. 16.

12. Otvaranje druge gimnazije

Strategija obrazovanja Republike Srpske predviđa da među srednjoškolcima treba da bude zastupljeno više od 40 odsto gimnazijalaca. Sadašnja prva Gimnazija u Banjoj Luci je preopterećena i ne može zadovoljiti definisane potrebe. S tim u vezi, u pomenutom intervjuu za NN, obećano je otvaranje Druge banjalučke gimnazije. Planirana lokacija je u staroj zgradi Investiciono-razvojne banke. Međutim problemi koje ima Građevinska škola to ne dozvoljavaju, jer ova škola trenutno koristi staru zgradu IRB-a. Još uvijek nije moguće obezbijediti novac u budžetu za rješavanje smještaja Građevinske škole, tako da Druga banjalučka gimnazija i dalje čeka na početak svoje istorije u gradu na Vrbasu.

Iz gradske uprave napominju da je pitanje koje je bilo u nadležnosti Grada, a odnosilo se na izgradnju druge Gimnazije, realizovano. Grad je podnio inicijativu za izgradnju druge Gimnazije. Ove godine je obnovljena ta inicijativa. Sva druga pitanja treba da realizuju više instance.

Kod ovakvih obećanja je neophodno ukazati na nekoliko detalja. U predizbornim kampanjama kandidati uglavnom nastoje istaknuti što više razvojnih planova i uliti što više nade biračima da će ti planovi biti realizovani ukoliko upravo njih izaberu. Međutim, u organizovanoj zajednici postoje jasno definisane nadležnosti, tako da pretendenti na buduće funkcije i po ostvarenju svojih ciljeva nisu u prilici da direktno odlučuju o realizaciji obećanja koja se odnose na rad drugih nivoa vlasti. Konkretno, škole su u nadležnosti Ministarstva prosvjete i kulture, ali građani uglavnom to nisu znali kada su slušali obećanja. Tek nakon izbora kandidati otkrivaju i ovu stranu priče. Ovakav pristup biračima nije potpuno korektan. Ako grad može planirati sredstva da riješi pitanje druge Gimnazije u Banjoj Luci ili ako ima čvrste garancije od Ministarstva da će pitanje Gimnazije biti riješeno, onda je u redu da ovakvo obećanje uđe u predizborna obećanja, u suprotnom nije. Ali pošto je obećanje već dato, opravdano je očekivati nekakav vid partnerstva grada i Ministarstva u pronalaženju rješenja za otvaranje Druge banjalučke gimnazije. Kada se to desi, obećanje će se smatrati ostvarenim. Na neke stvari je moguće uticati i bez direktnih nadležnosti, to je pregovaranje, partnerski odnos i sve druge mogućnosti koje dobar menadžer može koristiti da ostvari cilj i obećanje.

Stepen ispunjenja:

☒	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☐	djelimično ispunjeno
-------------------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	--------------------------	----------------------

13. Započeti faznu revitalizaciju tvrđave „Kastel“

U povelji iz 1525. godine se navodi da je Banja Luka zapravo ime tvrđave koja se zvala CASTELL NOSTRO BAGNA LUCA. Iz sadržaja navedene povelje, moglo bi se čak zaključiti da je tvrđava Banja Luka bila izgrađena na mjestu nekog starijeg i manjeg utvrđenja

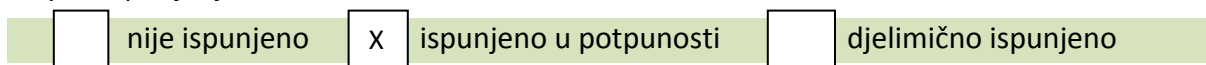
poslije 1463. godine, kao dio granice na Vrbasu u sistemu odbrane ugarskog kraljevstva protiv Turske. Današnje stanje tvrđave je jako loše. Zidine su postale porozne, osipaju se, krovovi objekata su u poodmakloj fazi propadanja, a na samom lokalitetu postoji opasnost od zmija. Tvrđava Kastel je pod UNESCO-vom zaštitom i predstavlja vrijedan kulturno-istorijski objekat.

U post-izbornim aktivnostima na sanaciji tvrđave, obezbijedena su sredstva preko Evropske komisije u visini od 2,5 miliona evra, od čega je za tehničku dokumentaciju izdvojeno više od 1,5 miliona KM.

Prema dostupnim informacijama, rekonstrukcija tvrđave Kastel napreduje po planu. Tokom jula 2013. godine izvođeni su radovi na zgradi muzeja - Kamenj kući. Na prostoru „Kule 5“, tokom avgusta mjeseca, su završeni planirani radovi. U toku su radovi na bedemima. Sljedeći predviđeni koraci su sanacija gradskog trga, ljetnje pozornice, hotela na mjestu stare kasarne, sportskog centra i garaže.

Sanacija tvrđave Kastel zahtijeva dugogodišnji vremenski period za potpuni završetak. Činjenica da je obećanje fokusirano na početak fazne revitalizacije i da se to zaista i dešava, obavezuje da se ovo obećanje smatra ispunjenim uz obavezu praćenja budućih faza u izvođenju radova.

Stepen ispunjenja:

14. Sanacija Banskog dvora

Banski dvor je središnji kulturni centar u Banjoj Luci. Tokom 2012. godine u njemu je održano 346 manifestacija. Grad već 4 godine nije izdvojio ništa iz svog budžeta za rad ove ustanove. Veliki problem sa kojim se suočava Banski dvor jeste dugogodišnje izostajanje ulaganja u obnovu Banskog dvora. Prozori, vrata i krov su stari 45 godina. Krov već prokišnjava, fasada je ostarjela i otpada, nepostoji pristupna rampe za lica sa invaliditetom.

U predizbornoj kampanji, gradonačelnik Gavranović je obećao sanaciju zgrade Banskog dvora. Ovo obećanje godinu dana nakon izbora nije ispunjeno.

Potrebna sredstva za sanaciju Banskog dvora su 2.700.000 KM, od čega Vlada treba da obezbijedi 40% a Grad 60% sredstava. Prema obećanjima nadležnih i planskoj dokumentaciji sredstva za sanaciju će biti planirana budžetima za 2014. godinu a početak radova bi trebao da počne na proljeće 2014. godine. Nacrtom budžeta za 2014. godinu predviđena su izdvajanja za JU „Banski dvor“:

Tekući rashodi	933.940 KM
Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga	289.840 KM
Izdaci za nefinansijsku imovinu	34.000 KM
Izdaci po osnovu PDV-a	30.000 KM
Izdaci za otplatu dugova	40.300 KM

Nije bilo planiranih sredstava za sanaciju objekta Banski dvor. Dakle, obećanje nije ispunjeno.

Stepen ispunjenja:

nije ispunjeno	ispunjeno u potpunosti	djelimično ispunjeno
----------------	------------------------	----------------------

15. Sanacija sportskih dvorana "Borik" i "Obilićevo"

Grad je za rekonstrukciju dvorane Borik izdvojio 1 milion i 200 hiljada KM, od čega 1 milion iz kreditnih i 200 hiljada iz redovnih sredstava. Rekonstrukcija je završena u junu 2013. godine. Urađena je rekonstrukcija vitalnih dijelova dvorane, sve što je planirano to je i urađeno. Sportska dvorana Obilićevo nije bila te sreće kao dvorana Borik i nema još uvijek nikakvih radova na njenoj rekonstrukciji.

Sumarno, prema dosadašnjim aktivnostima, može se reći da je obećanje ispunjeno 50%, a ostatak mandata pruža šansu Gradonačelniku da u potpunosti ispuni dato obećanje.

Stepen ispunjenja:

nije ispunjeno	ispunjeno u potpunosti	djelimično ispunjeno
----------------	------------------------	----------------------

16. Urediti obalu Vrbasa (na desnoj obali Vrbasa od Zelenog do Rebrovačkog mosta završiti pješačku stazu i postaviti rasvjetu, park od mosta Venecija do Rebrovačkog mosta)

Gradonačelnik je u predizbornom intervjuu kao i u svom predizbornom programu obećao nove i obnovu starih drvoreda, zelene površine i šetališta kod stambenih blokova a posebno je istaknuo obale Vrbasa kao mjesto gdje će biti i novih parkova. Do sada je izgrađena teretana u prirodi iz

ovači g n

otvorenom sasvim pohvalan projekat, smrad iz kanala u neposrednoj blizini često otjera one koji su došli na rekreaciju, a šetačima čini šetnju neugodnom. Navedeni razlozi za sada demantuju mogućnost da je dato obećanje ispunjeno.

Iz Odjeljenja za odnose sa javnošću skreću pažnju na određene aktivnosti, navodeći da je uređena lijeva obala Vrbasa kod ronilačkog Kluba Buk i da je 29.000 KM utrošeno na realizaciju toga. Međutim nema preciznih informacije šta je tačno uređeno.

Naredne tri godine mandata pružaju šansu gradonačelniku da bude pronađen novca i da će se provedu aktivnosti za potpunu realizaciju datog obećanja. Posebno je urgentno da pitanje otvorenih kanalizacija, jer to predstavlja evidentan i po zdravlje građana opasan problem.

Stepen ispunjenja:

☒ nije ispunjeno	☐ ispunjeno u potpunosti	☐ djelimično ispunjeno
--	---	---

17. Izgraditi pješačke i staze za bicikliste na potezu od Trapista do Krčmarica u dužini od tri kilometra

Predizborno obećanje dato u intervjuu za NN, a vezano za projekat izgradnje pješačke staze i staze za bicikliste na potezu od Trapista do krčmarica u dužini od tri kilometra je svojevrsna nepoznanica predsjednicima savjeta mjesnih zajednica Česma i priječani. Naime, pošto se radi o granici između dvije mjesne zajednice obojica tvrde da ne znaju na kojoj strani će biti građena ta staza. Projekat još uvijek nije realizovan, a g-din Nebojša Tojagić, predsjednik savjeta MZ priječani tvrdi, da ukoliko se i realizuje ovakav jedan projekat stanovnici mjesne zajednice neće imati veliku korist od toga, jer ta staza uopšte nije prioritet za ljude koji žive tamo. Po njegovim riječima, postoje stvarni prioriteti koje MZ već godinama upućuje ASBL, ali se na njihovom rješavanju veoma malo radi. Jedno od takvih je i rekonstrukcija odnosno izgradnja osnovne škole u Priječanima.

Obećanje nije ispunjeno.

Stepen ispunjenja:

☒ nije ispunjeno	☐ ispunjeno u potpunosti	☐ djelimično ispunjeno
--	---	---

18. Podržati sanaciju Studentskog pozorišta

O ispunjenju ovog obećanja govorio je Aleksandar Pejaković, stalni reditelj u Studentskom pozorištu Banja Luka. On potvrđuje da dosadašnje aktivnosti na rekonstrukciji ovog objekta prate planirane i dogovorene vremenske okvire. Naime u drugoj polovini 2012. godine je održan sastanak predstavnika Grada, Ministarstva civilnih poslova BiH, Ministarstva prosvjete i kulture RS, predstavnika Univerziteta u Banjoj Luci i studenata, prilikom čega je dogovoreno da rekonstrukcija ide u dvije faze, priprema projektne dokumentacije i dozvola do kraja 2013. godine i rekonstruktivni radovi u 2014. godini. Kako tvrdi Pejaković, dogovorene aktivnosti prate planirano vrijeme, te se može zaključiti da podrška ASBL postoji u pravcu sanacije ovog pozorišta. Preostali, ali i najbitniji rekonstruktivni radovi na pozorištu se očekuju u toku 2014. godine. Potrebno je planirati sredstva u budžetu za ove aktivnosti, pa će praćenje ovog parametra biti jako važno do kraja 2013. godine na osnovu čega će se moći zaključiti da plan prate djela. Iz Odjeljenja za društvene djelatnosti informišu da je u nacrtu budžeta za 2014. godinu za ove namjene planirano 300.000 KM. Za sada se obećanje može smatrati ispunjenim, a godina pred nama to treba da potvrdi ili demantuje.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☒	ispunjeno u potpunosti	☐	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	-------------------------------------	------------------------	--------------------------	----------------------

19. Slikarima obezbijediti pet ateljea i dvije galerije

Iako je više puta bio upućen zahtjev za informacije o stepenu realizacije navedenog obećanja, prema Akademiji umjetnosti Univerziteta u Banjoj Luci, i pismeno i telefonski, odgovor na ovo pitanje nije dobijen. Stiče se čudan utisak da jedna obrazovna ustanova koja treba da ima prosvjetiteljsku ulogu u društvu, da širi vrijednosti slobode i odgovornosti, niti ima slobodu da ponudi javnosti jednu tako običnu informaciju o gradnji ateljea, niti ima odgovornosti prema društvu kao javna ustanova, da bude otvorena i pristupačna za javnost. Postoji utisak da je ova ustanova veoma zatvorena i da odgovorni ljudi u njoj čuvaju nekakve posebne tajne.

Informacija je došla od gradske uprave i po ovom pitanju i glasi: „molimo da navedete da su u Banskom dvoru, tokom godine, uređena dva galerijska prostora -izložbeni saloni, površine oko 450 m², koji su na raspolaganju subjektima i pojedincima za organizovanje prezentacija i izlaganje umjetničkih dijela. Takođe u pripremi je prostor u galeriji Terzić, koja će takođe u narednom periodu biti u funkciji“.

S obzirom na informacije, ovo obećanje je djelimično ispunjeno.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------------	----------------------

20. Izgraditi koncertnu dvoranu

Razvoj kulture je važan odraz višeg stepena civilizovanosti i predstavlja duhovnu nadgradnju svake društvene zajednice. Predizborna obećanja g-dina Gavranovića su pokazala svijest i o ovoj činjenici. „Saniraćemo Studentsko pozorište u centru grada i našim slikarima obezbijediti pet ateljea i dvije galerije i izgraditi koncertnu dvoranu. To su zadaci koje sam zadao sebi i spreman sam i znam kako da ih ispunim.“¹⁷

O ispunjenosti obećanja vezanog za izgradnju koncertne dvorane, za sada nema nikakvih informacija. Obećanje za sada nije ispunjeno.

Stepen ispunjenja:

☒	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☐	djelimično ispunjeno
-------------------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	--------------------------	----------------------

21. Dežurni telefon koji će građanima Banjaluke biti na raspolaganju za sve prigovore, žalbe i sugestije

Telefon koji je građanima na raspolaganju u Kabinetu gradonačelnika je 051/244-400. Pored ovog broja na raspolaganju je i internet stranica Administrativne službe grada www.banjaluka.rs.ba/ koja ima rubriku pod nazivom „Vaše strane“. Građanima je omogućeno da postave pitanje o svemu što ih interesuje a odnosi se na Administrativnu službu Grada Banja Luka. Građani mogu i da predlože neku inicijativu ili budu anketirani o pitanjima koja su od presudnog značaja za poboljšanje kvaliteta života u gradu.

Tako evidencija prigovora, žalbi i sugestija postoji, koliko će iste biti uvažene i riješene, očito nije stvar ovog obećanja. Prema evidenciji postojećih mogućnosti, obećanje je ispunjeno u potpunosti.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☒	ispunjeno u potpunosti	☐	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	-------------------------------------	------------------------	--------------------------	----------------------

22. Izgraditi kružne tokove na najfrekventnijim gradskim saobraćajnicama

Gužve u saobraćaju u gradskoj zoni su iz godine u godinu sve veće. Jedna od mjera smanjenja gužvi jeste i efikasnija propusna moć glavnih saobraćajnica u gradu. U tom pravcu je išlo i obećanje gradonačelnika u vezi sa izgradnjom kružnih tokova. Od izbora

¹⁷ <http://www.nezavisne.com/novosti/lokalniizbori2012/Slobodan-Gavranovic-Nisam-covjek-laznih-obećanja-161240.html>

2012. godine do danas izgrađena su dva kružna toka. U naselju Starčevica na Ulici Majke Jugovića je 18. 08. 2013. godine postavljen montažni kružni tok čija je vrijednost 29.000 KM. Ovaj kružni tok je privremenog i eksperimentalnog karaktera, te će se nakon analiziranih parametara uspješnosti, pristupiti realizaciji trajnog rješenja.

Drugi kružni tok je izgrađen 30. 09. 2013. godine kod Gradskog mosta „Patre“. Vrijednost ugovora za ovaj posao iznosi 180.000 KM. U novembru 2013. godine došlo je i do izmjene režima saobraćaja u nekim ulicama u centralnom dijelu grada u cilju poboljšanja protoka saobraćaja.

Sve ove mjere i aktivnosti ukazuju na činjenicu da postoje evidentne namjere poboljšanja kvaliteta života građana i u ovom segmentu. Obećanje je djelimično ispunjeno.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------------	----------------------

23. Gerijatrijskom centru u Dragočaju jedan šah na otvorenom kao i rješavanje problema sa vodom

Prema saznanjima iz Gerijatrijskog centra u Dragočaju, gradonačelnik Gavranović nije ispunio obećanje u vezi postavljanja šahovske table na otvorenom, koji bi mogli koristiti štićenici doma. Problem sa vodosnabdijevanjem je u procesu rješavanja, a prema informacijama dobijenim od direktora centra, Grad je investitor ovih radova dok je AD. Vodovod izvođač. Završetak radova se očekuje do kraja 2013. godine.

Obećanje je djelimično ispunjenim.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------------	----------------------

24. Obezbijediti sredstva za realizaciju projekata definisanih omladinskom politikom i projekata nvo

Sredstva za sufinansiranje projekata iz oblasti omladinske aktivnosti definisana omladinskom politikom u 2012. godini dodijeljena su u ukupnom iznosu od 20.000,00 KM za 12 organizacija. U 2013. godini, takođe, je završen javni poziv i dodijeljena su sredstva u iznosu od 24.500,00 KM za 10 organizacija koje su konkurisale za projekte omladinskih organizacija i organizacija za mlade.

Nadležno Odjeljenje za društvene djelatnosti je uputilo poziv udruženjima iz oblasti kulturnog-umjetničkog amaterizma, granskim sportskim savezima i sportskim organizacijama Grada, Savjetu omladinskih organizacija, omladinskim organizacijama i organizacijama za mlade, da dostave godišnje programe rada i aktivnosti za 2014. godinu, te izvještaje o radu u 2013. godini. Poziv je isto tako upućen i ustanovama kulture i ostalim subjektima za dostavljanje projekata koji će biti kandidovani za Godišnji kalendar kulturnih i Godišnji kalendar sportskih manifestacija Grada Banja Luka za 2014. godinu.

Prema postojećoj evidenciji događaja, obećanje je ispunjeno u potpunosti.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☒	ispunjeno u potpunosti	☐	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	-------------------------------------	------------------------	--------------------------	----------------------

25. Izgradićemo 10 ambulanti

Kreditnim zaduženjem i postojećim budžetskim sredstvima grada, započela je izgradnja novog objekta ambulanti porodične medicine u MZ Kočićev Vijenac. Radi se o izgradnji potpuno novog objekta u ovoj mjesnoj zajednici. Iz Odjeljenja za društvene djelatnosti u ASBL stižu sljedeće informacije: „Objekat je uglavnom završen, izvode se radovi na vanjskom uređenju. U prizemlju objekta je smješteno 5 ambulanti porodočne medicine (ambulanta po pravilniku podrazumijeva: ordinacija, intervencije, čekaonica, recepcija sa kartotekom, mokri čvorovi). U ovim ambulantama će raditi 10 timova porodične medicine u dvije smjene, za cca 20.000 pacijenata.“ Takođe postoje informacije da je pripremljena investiciono tehnička dokumentacija za još tri objekta sa po jednom ambulantom porodične medicine u Mjesnim zajednicama Borkovići, Bočac i Donja Kola, a početak izgradnje je planiran za 2014. godinu.

„Prostorni kapaciteti novog objekta koji se gradi u naselju Kočićev Vijenac, omogućiće da se u njemu smjesti i opremi pet ambulanti porodične medicine Doma zdravlja Banja Luka, u kojima će raditi deset timova porodične medicine, odnosno ukupno trideset naših medicinskih radnika, u dvije smjene. Ovih pet ambulanti, koje će raditi u sklopu novog objekta, moći će pružati zdravstvene usluge za 20.000 građana.“¹⁸ Pored ambulanti , objekat bi trebao da obezbijedi i novi prostor za potrebe savjeta mjesne zajednice.

¹⁸ JU Zdravstvena ustanova Dom zdravlja u Banjoj Luci, odgovor na upit Broj:01-3445-1; Datum:20.11.2013.godine

Na sajtu JU Dom zdravlja Banja Luka¹⁹ postoji informacija da u okviru nastavka Projekta jačanja zdravstvenog sektora-dodatno finansiranje, predviđena je izgradnja, sanacija i adaptacija još nekoliko objekata ambulanti porodične medicine na području grada. Međutim o detaljima ovog projekta ne postoji više informacija. Prema dostupnim informacijama, urađen je značajan posao, a obećanje je djelimično ispunjeno.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------------	----------------------

26. Podsticajne mjere za stvaranje povoljnog ambijenta za brži privredni razvoj, razvoj poljoprivrede i novo zapošljavanje u proizvodnim i izvozno orijentisanim djelatnostima

U cilju pružanja adekvatne podrške razvoju malih i srednjih preduzeća usvojen je dokument „Program mjera podrške razvoju malih i srednjih preduzeća u gradu Banjaluci za period 2013. – 2016.“, a u skladu s njim pripremljeni prijedlozi više pravilnika:

- Mjere subvencija za kupovinu zemljišta u vlasništvu Grada;
- Mjere subvencija administrativnih naknada;
- Mjere podrške investicijama u cilju obogaćivanja turističke ponude ruralnog područja;
- Mjere podrške realizaciji investicija u male prerađivačke kapacitete u ruralnom području Banjaluke.

Prema informacijama iz Odjeljenja za odnose sa javnošću, 25.11.2013. godine su, iz gradskog budžeta, dodijeljene subvencije u iznosu od 381.059 KM. Subvencije su namijenjene zapošljavanju novih radnika i samozapošljavanju u proizvodnim, zanatskim i uslužnim djelatnostima u 2013. godini. Novac je preuzelo 30 korisnika koji će u narednom periodu zaposliti 65 radnika. Najveća subvencija iznosi 71.304 KM, dok je najniža 3.000 KM.

Usvojene i provedene mjere ukazuju da je dato obećanja ispunjeno u potpunosti.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☒	ispunjeno u potpunosti	☐	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	-------------------------------------	------------------------	--------------------------	----------------------

¹⁹ <http://www.domzdravljabanjaluka.com/ambulante-porodicne-medicine-u-33-mjesne-zajednice-na-podrucju-grada,229.html>

27. Obezbijediti trajno stambeno zbrinjavanje porodica poginulih boraca i RVI koji su se prijavili gradu

U svrhu rješavanja stambenih pitanja dodjeljena su bespovratna novčana sredstva porodicama poginulih boraca i ratnih vojnih invalida i to u iznosu od 100 hiljada KM iz budžeta Grada u julu mjesecu ove godine, a 26. novembra, takođe su dodjeljena sredstva u iznosu od 100.000 KM za 13 porodica.

Izgradnja 142 stana za porodice poginulih boraca i RVI u MZ Ada počela je u saradnji sa resornim ministarstvom. Ukupna vrijednost investicije je preko 2 miliona KM, od čega je do sada uloženo 542.209 KM.

Prema planiranoj dinamici u martu mjesecu 2014. godine, biće završen stambeni objekat, nakon čega će uslijediti uređenje infrastrukture oko objekta.

Praćenje realizacije ovog obećanja ostaje kao dalja obaveza. Za sada je moguće ovo obećanje smatrati djelimično ispunjenim.

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------------	----------------------

IV Zaključak

4.1. Posebni dio - Grad Banja Luka

Posmatrajući data obećanja brojčano, može se reći da je stepen realizacije u potpunosti ispunjenih obećanja je 26% dok je stepen djelimičnog ispunjenja 44%. Zbirno predstavljene aktivnosti na ispunjenim u potpunosti i djelimično ispunjenim obećanjima je 70%. Još uvijek 30% obećanja uopšte nije ispunjeno. Od ukupno evidentiranih i obrađenih obećanja u ovom izvještaju, u potpunosti je ispunjeno 7, djelimično ispunjeno je 12, dok 8 obećanja nije ispunjeno.

8	nije ispunjeno	7	ispunjeno u potpunosti	12	djelimično ispunjeno
---	----------------	---	------------------------	----	----------------------

Obećanja koja nisu ispunjena su: Stvoriti uslove za realizaciju projekta gasifikacije grada, Završiti izgradnju Istočnog tranzita, Izgraditi 5 fudbalskih terena sa vještačkom travom, Otvaranje druge gimnazije, Sanacija Banskog dvora, Urediti obalu Vrbasa (na desnoj obali Vrbasa od Zelenog do Rebrovačkog mosta završiti pješačku stazu i postaviti rasvjetu, park od mosta Venecija do Rebrovačkog mosta), Izgraditi pješačke i staze za bicikliste na potezu od Trapista do Krčmarica u dužini od tri kilometra, Izgraditi koncertnu dvoranu.

Obećanja ispunjena u potpunosti su: Završiti projekat vodosnabdijevanja stanovnika Manjače i regionalnog sistema Gašića vrelo, Crno vrelo i Banjica, Nastaviti realizaciju projekata izgradnje kanalizacionog sistema i rekonstrukcije gradskog vodovoda, Započeti faznu revitalizaciju tvrđave „Kastel“, Podržati sanaciju Studenskog pozorišta, Dežurni telefon koji će građanima Banjaluke biti na raspolaganju za sve prigovore, žalbe i sugestije, Obezbijediti sredstva za realizaciju projekata definisanih omladinskom politikom i projekata nvo, Podsticajne mjere za stvaranje povoljnog ambijenta za brži privredni razvoj, razvoj poljoprivrede i novo zapošljavanje u proizvodnim i izvozno orijentisanim djelatnostima.

Djelimično ispunjena obećanja su: Staviti u funkciju Tehnološki biznis park, Potpuna otvorenost gradske administracije i apsolutna javnost svih projekata, Subvencije uvećane za 20 odsto svim poslodavcima koji zaposle osobe starije od 50 godina i osobe sa invaliditetom, Započeti dva mosta na Vrbasu i jedan na Vrbani kod Česme, Gradnja četiri nova vrtića i barem tri osnovne škole, Izgraditi 20 novih igrališta za banjalučke mališane, Sanacija sportskih dvorana "Borik" i "Obilićevo", Izgraditi kružne tokove na najfrekventnijim gradskim saobraćajnicama, Gerijatrijskom centru u Dragočaju jedan šah na otvorenom kao i rješavanje problema sa vodom, Slikarima obezbijediti pet ateljea i dvije galerije, Izgraditi 10 ambulanti, Obezbijediti trajno stambeno zbrinjavanje porodica poginulih boraca i RVI koji su se prijavili gradu.

Možda je najveće obećanje gospodina Gavranovića njegova izjava da nije čovjek lažnih obećanja. U duhu te vjere, građani treba da očekuju nastavak aktivnosti u naredne tri godine gradonačelnikovog mandata i realizaciju svega što je obećao.

Statistika koja je predstavljena na ovaj način ne može biti iskorištena za direktno poređenje sa rezultatima drugih gradonačelnika i načelnika opština jer nisu svi oni dali isti broj obećanja. Drugo, ispunjenje datih obećanja zahtijeva različite vremenske i finansijske okvire, a sva obećanja nemaju ni istu važnost za građane. Izvještaj služi skretanju pažnje javnosti, prvenstveno na lokalnom nivou, na obećanja koja su data građanima pred izbore. Javnost treba održati budnom za praćenje realizacije tih obećanja a odgovornost onih koji su obećanja dali treba prepoznati u mjeri ispunjenja datih obećanja.

4.2. Opšti dio - svi posmatrani gradovi i opštine

Posmatrano sumarno, opšta ocjena predizborne kampanje koju su političke partije i kandidati provodili za lokalne izbore 2012. godine je da ona nije donijela ništa novo u načinu komunikacije sa biračima. Rijetki su bili primjeri inovativnih pristupa, iako je primijetan blagi rast korišćenja informaciono-komunikacionih tehnologija, uglavnom društvenih mreža za obraćanje biračima mlađe životne dobi. Nešto drastičniji primjeri bili su netipični video spotovi na internetu kod pojedinih kandidata za načelnike u Bijeljini i Zenici, a jedan od kandidata je i diskvalifikovan iz izborne trke od strane CIK-a, zbog korišćenja pornografskog sadržaja na sopstvenoj web stranici. Kao i ranije, okosnicu predizborne kampanje u velikom broju opština činile su bandere i asfalt. Manji broj primjera sa terena govorio je o „kampanji na mikronivou“ i razgovorima 1:1, koja je podrazumijevala sastanke kandidata na terenu sa manjim grupama građana iz neke ulice, često u dvorištima, kućama i ugostiteljskim objektima. Mnogo češći i tipičniji primjeri su bili sastanci na nivou jedne mjesne zajednice ili većeg naselja.

Među 13 posmatranih gradova i opština, u njih 7, pobjednički kandidati uopšte nisu imali javne i biračima dostupne bilo lične bilo stranačke predizborne programe koji su se odnosili na datu opštinu, dok su u 6 gradova i opština ti programi bili dostupni. Najobimniji takav program među posmatranim gradovima i opštinama. odnosno pobjedničkim kandidatima, imao je kandidat za gradonačelnika Trebinja ispred koalicije „Zajedno za Trebinje“, sa 72 predizborna obećanja, od kojih se 52 mogu svrstati u relativno jasna i mjerljiva, dok su ostala bazirana na uopštenim političkim frazama i očekivanim rezultatima koje je teško izmjeriti. Nasuprot ovom primjeru, među posmatranim gradovima i opštinama postoje i kandidati za (grado)načelnike koji su izbore dobili sa malim brojem obećanja i bez dostupnih predizbornih programa, kao što su Zenica, Doboj i Travnik.

U poređenju sa ranijim izbornim godinama, a na temelju izvještaja o predizbornim obećanjima drugih organizacija, kandidati su ovaj put bili nešto oprezniji u davanju predizbornih obećanja,

pa su formulacije u velikom broju slučajeva bile uopštene i teško mjerljive. Tamo gdje su bile dovoljno precizne, nisu ih pratili bilo kakvi vremenski rokovi koji bi definisali vrijeme realizacije odnosno ispunjenja predizbornih obećanja. Među posmatranim gradovima i opštinama, specifičan fenomen predstavlja Opština Zenica, gdje je pobjednički kandidat za načelnika opštine izbore dobio sa 65%, odnosno više od 29.000 glasova birača, a da uopšte nije davao bilo kakva predizborna obećanja, niti je tokom svog ranijeg mandata unaprijed objavljivao planove rada sa projektima i agendom kojom će se baviti za vrijeme neke od budžetskih odnosno kalendarskih godina tokom svog mandata.

Sličan fenomen je i Grad Doboje, gdje je pobjednički kandidat izašao u javnost sa izuzetno malim brojem konkrentnih predizbornih obećanja, od kojih je značajan dio u momentu iznošenja već bio realizovan na terenu, a istovremeno odnio apsolutnu pobjedu na lokalnim izborima 2012. Dodatni fenomen vezan za ove dvije lokalne zajednice je i da pobjednički kandidati nisu ispoljavali sklonost ka velikom broju medijskih nastupa i duela putem medija ili javnih događaja. Ovakvi fenomeni otvaraju prostor za neka nova istraživanja koja bi se mogla baviti kako ponašanjem birača, tako i praktičnom stranačkom metodologijom za prikupljanje glasova koje je možda u nekim situacijama i van okvira propisanih izbornim pravilima i propisima.

Posebnu temu svakako predstavlja korišćenje javnih resursa u svrhe predizborne kampanje, što se uglavnom podvodilo pod redovne aktivnosti onih koji su na izbore izašli sa pozicije vlasti. Ovakav odnos vlastodržaca sve se manje i prikriva od javnosti, pa se tako bilježe slučajevi da visokopozicionirani lokalni dužnosnici nakon izbora 2012. daju medijske izjave sa konstatacijom da u budžetu za 2013. nema značajnog udjela kapitalnih investicija jer nije u pitanju izborna godina! Takav primjer bilježimo u Bijeljini, a slične izjave koje indirektno potvrđuju korišćenje javnih resursa u predizborne svrhe se ponavljaju i tokom javne rasprave o lokalnom budžetu za 2014. godinu. Još jedan indikator mogućeg trošenja javnih resursa u svrhu predizborne kampanje su i kreditna zaduženja koja se realizuju nekoliko mjeseci pred izbore. Takav slučaj bilježimo u Doboju, gdje se lokalna zajednica zadužila u visini od 10 miliona KM 2012. godine, a prema izjavama odbornika lokalne skupštine, sredstva su potrošena za 3-4 mjeseca na infrastrukturu. Upravo infrastruktura bila je ključni stub kampanje kandidata za gradonačelnika i tada i sada aktuelnog gradonačelnika.

Jedno od često ponavljanih predizbornih obećanja novog-starog gradonačelnika Bijeljine je udvostručavanje sredstava za Agrarni fond, dok je rezultat datog predizbornog obećanja nakon izbora bilo u stvari smanjenje u odnosu na 2012. godinu. Ipak, obimni infrastrukturni radovi na terenu, početak projekta gasifikacije i nastavak drugih započetih projekata iz ranijeg mandata bili su pozitivna refleksija datih predizbornih obećanja. Predizborna obećanja pobjedničkih kandidata u Novom Sarajevu, Širokom Brijegu i Livnu uglavnom su se bazirala na dovršetak ranije započetih većih infrastrukturnih projekata za koje je potreban veći vremenski period, pa tako u Novom Sarajevu nije zabilježeno ni jedno predizborno obećanje ispunjeno u potpunosti, dok je većina djelimično ispunjena. Među najopreznijim kandidatima kada je u pitanju davanje

predizbornih obećanja bio je novi načelnik Foče, koji je davao manje zahtjevna i konkretna obećanja, pa je od 9 obećanja koja smo zabilježili u potpunosti i ispunio 7 već u prvoj godini mandata, dok su 2 djelimično ispunjena. Među posmatranim opštinama, najsystematičniji pristup u kampanji, sa obećanjima koja su se poklapala sa dugoročnom vizijom razvoja lokalne zajednice, zadanim rokovima i dinamikom aktivnosti na terenu, primijećen je kod pobjedničkih kandidata u Tuzli, Banjaluci i Bihaću.

Gledano zbirno za svih 13 posmatranih gradova i opština, od 156 zabilježenih predizbornih obećanja, u potpunosti je ispunjeno 39 ili 25%; djelimično ispunjeno, odnosno započet rad na realizaciji istih - 65 ili 42%; dok uopšte nije ispunjeno 52, ili 33%. Ovakvi podaci potvrđuju veću opreznost u davanju predizbornih obećanja u odnosu na ranije godine, kako u kvantitativnom smislu odnosno broju datih obećanja, tako i u kvalitativnom smislu, odnosno značaju i vrijednosti koje neko predizborno obećanje, tj. konkretan projekat na terenu, nosi u finansijskom i svakom drugom smislu.

Predstavljene informacije o ispunjenju predizbornih obećanja ne mogu direktno i plastično služiti za međusobno upoređivanje rezultata (grado)načelnika iz više razloga. Jedan razlog je to što svi oni nisu dali isti broj obećanja. Zatim, ispunjenje datih obećanja zahtijeva različite vremenske i finansijske okvire. Takođe, međusobna uporedivost obećanja nije moguća, jer nemaju sva istu težinu, bilo po uticaju na kvalitet života građana, bilo u smislu resursa potrebnih za njihovu realizaciju. Ovi izvještaji služe da skrenu pažnju, katkad zaboravne i uspavane javnosti, na obećanja data pred lokalne izbore, te da građanima bude stalni podsjetnik na ono što su njihovi izabrani predstavnici javno iznijeli kao ključne elemente svog rada u tekućem mandatu. Istovremeno, izabranim predstavnicima treba da pošalje višestruku poruku – da budu odgovorni prema biračima i da stoje iza svojih riječi, ali i da tokom predizborne kampanje građanima više ne prodaju priče o projektima i aktivnostima koje ne mogu da ispune. Jeftini politički poeni pred izbore više jednostavno ne smiju biti opcija. Smisao demokratskih izbora jeste glasanje za one kandidate koji nude program za rješavanje problema direktno vezanih sa kvalitetom života građana. Dosljednost u provođenju takvog programa, odnosno jasnih i mjerljivih obećanja datih građanima, treba biti ključ pri donošenju odluke svakog birača.